

Östtimorkommittén

Uttalande av Östtimorkommitténs årsmöte

Den 14 mars 2012 höll Östtimorkommittén årsmöte på Slottsvägen 2 i Solna. Deltagarna ställde sig bakom följande uttalande:

Östtimor blev den 20 maj 2002 2000-talets första nya land. FN överlämnade då makten till president Xanana Gusmão och en regering ledd av premiärminister Mari Alkatiri. År 2007 hölls de första parlaments- och presidentvalen efter självständigheten. Valdeltagandet var högt och valen gick överlag fredligt till. Fredspristagaren José Ramos-Horta valdes till president medan Xanana Gusmão tog över premiärministerposten. Det andra presidentvalet hålls den 17 mars och parlamentsvalet äger rum i juni. Hur valen genomförs blir viktigt för att konsolidera demokratin i landet.

Den övergripande uppgiften för landet efter självständigheten har varit att bygga upp ett nytt samhälle. FN har fortsatt varit på plats för att bistå uppbyggnaden av den inhemska förvaltningen som dragits med svår brist på utbildad personal. Mandatet för FN i form av United Nations Mission in Timor-Leste (UNMIT) förlängdes nyligen fram till årsskiftet. En viktig anledning var årets val. Även om det är oklart vad som händer efter årsskiftet, är fortsatt stöd till uppbyggnaden av det nya samhället nödvändigt. Oavsett valutgången, gäller det också att se till att den regering som väljs får möjlighet att styra landet under lugna förhållanden.

Ännu har Östtimor inte förmått att bygga upp en fullt funktionsduglig statsförvaltning och benämns ofta "Asiens fattigaste land." För utvecklingen på sikt är en fungerande administration och ett starkt rättsväsende nödvändiga förutsättningar för den ekonomiska och sociala utveckling som behövs för att ge befolkningen, varav majoriteten lever på landsbygden under fattiga förhållanden, drägliga levnadsvillkor. De bästa möjligheterna att utveckla ekonomin utgör de stora naturgas- och oljetillgångarna i Timor-havet. För att utvinna dem krävs att både staten och rättsväsendet fungerar. Om inte lagen respekteras, kommer förtroendet för staten att försvagas och investeringarna att utebli. Östtimor är det land i världen som är mest beroende av olje- och naturgasexporten som inkomstkälla. Inkomsterna har till stor del placerats i en oljefond, inte minst därför att tillgångarna väntas sina inom 10-15 år.

Mot denna bakgrund är det av yttersta betydelse att Sverige fortsätter att ge multilateralt bistånd även efter att utfasningen av den nuvarande landstrategin avslutas under 2013. Sverige bör förstärka sitt samarbete för utveckling för att bidra till att statsförvaltningen och rättsväsendet förstärks.

Därför vädjar vi alla och hemställer till riksdagen och regeringen

- att Sverige verkar för att Östtimor får det stöd av FN, som landet önskar
- att Sverige ska fortsätta sitt samarbete för utveckling med Östtimor även framöver
- att Sverige i alla internationella sammanhang aktivt verkar för internationellt stöd till Östtimors demokratiska, ekonomiska och sociala utveckling.